

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Lenky Krupičkové a soudců Faisala Husseiniho a Davida Hipšra v právní věci žalobce: **A. M. A.**, zastoupený Mgr. Helenou Pindejovou, advokátkou se sídlem Milady Horákové 13, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 3. 2024, č. j. OAM-13406-21/PP-2023, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 10. 6. 2024, č. j. 33 A 10/2024-67,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobci **se vrací** zaplacený soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ve výši 1 000 Kč, který bude vyplacen z účtu Nejvyššího správního soudu k rukám zástupkyně žalobce Mgr. Heleny Pindejové, advokátky, do 30 dnů ode dne právní moci tohoto usnesení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím ze dne 12. 3. 2024, č. j. OAM-13406-21/PP-2023, žalovaný zamítl dle § 87e odst. 1 písm. f) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), žalobcovu žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu na území České republiky rodinného příslušníka občana EU, a to pro důvodné nebezpečí, že by mohl ohrozit bezpečnost státu. Podle § 87e odst. 4 zákona o pobytu cizinců byla žalobci stanovena lhůta k vycestování z území České republiky v délce do 35 dnů od právní moci napadeného rozhodnutí.

[2] Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného žalobu, kterou Krajský soud v Brně (dále jen „krajský soud“) zamítl rozsudkem označeným v záhlaví. Krajský soud dospěl k závěru, že rozhodnutí žalovaného je přezkoumatelné. Dále se ztotožnil s hodnocením žalovaného, že byl důvod pro zamítnutí žalobcovy žádosti, neboť u žalobce je dáno důvodné nebezpečí, že by mohl ohrozit bezpečnost státu. Učinil tak zejména s ohledem na utajovanou informaci (stupeň Důvěrné), která byla ve správním řízení vedena odděleně mimo spis. Tuto informaci krajský soud vyhodnotil, a to také v kontextu celkového stěžovatelova vystupování a jeho trestní minulosti. V tomto smyslu považoval krajský soud rozhodnutí žalovaného za

zákonně i z hlediska zásahu do soukromého a rodinného života žalobce. Žalobce dle krajského soudu neunesl důkazní břemeno a břemeno tvrzení o takových specifických okolnostech rodinného života, které odůvodní a ospravedlní potlačení veřejného zájmu ve prospěch cizince. Krajský soud se zabýval také tím, co plyne pro žalobce z povinnosti k vycestování z území České republiky (v souvislosti s jeho zemí původu), a to též z pohledu možností podání opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, resp. případného rozhodování správních orgánů o správním vyhoštění.

[3] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů, které podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Poukázal na to, že z judikatury Nejvyššího správního soudu, Soudního dvora EU a čl. 27 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států (dále „pobyťová směrnice“), je třeba, aby ve zvažovaném kontextu cizinec, resp. jeho osobní chování, představoval skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti. Ani krajský soud, na základě zhodnocení dotčené utajované informace nedospěl k závěru, že by popsané podmínky byly splněny, neboť odůvodnění napadeného rozsudku formuloval soud tak, že stěžovatel představuje maximálně potenciální ohrožení bezpečnosti státu. Dále krajský soud dle stěžovatele nevyhodnotil věc řádně s přihlédnutím k požadavkům vyplývajícím z čl. 28 odst. 1 pobyťové směrnice. V této souvislosti nevzal relevantně v potaz judikaturu Nejvyššího správního soudu, pročez nesprávně či formalisticky vyhodnotil dosavadní stěžovatelův pobyťový status, hloubku a způsob jeho integrace, či trestní minulost (krajský soud ji opět nevyhodnotil z pohledu závažnosti, četnosti a aktuálnosti a přehlédl, že dotčená odsouzení jsou již zahlazena). Konečně se krajský soud nezabýval otázkami spojenými s narozením stěžovatelova syna (v průběhu řízení před soudem), ačkoli o této skutečnosti věděl. Zejména se nevěnoval hledisku nejlepšího zájmu dítěte a z tohoto pohledu je napadený rozsudek stížen vadou nepřezkoumatelnosti. S podáním kasační stížnosti spojil stěžovatel také návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

[4] Žalovaný podal ke kasační stížnosti vyjádření, v němž se ztotožnil se závěry krajského soudu. Stěžovatelovy námitky důvodnými neshledal. Navrhl proto, aby zdejší soud kasační stížnost zamítl. Současně navrhl, aby podané kasační stížnosti nebyl přiznán odkladný účinek.

[5] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů, resp. s ohledem na možné vady, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[6] Předně se Nejvyšší správní soud zaměřil na posouzení podmínek přijatelnosti dané kasační stížnosti. Ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, se totiž Nejvyšší správní soud po posouzení přípustnosti kasační stížnosti zabývá otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje stěžovatelovy zájmy (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, odmítne ji jako nepřijatelnou (usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, a ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS, body 11-12). Z uvedené judikatury vyplývá, že o přijatelnou kasační stížnost se může jednat v následujících případech: (1) kasační stížnost

pokračování

se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo plně v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešeny; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou v judikatuře řešeny rozdílně; (3) bude třeba učinit judikaturní odklon; (4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně právního postavení stěžovatele.

[7] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost **nepřijatelnou**.

[8] Stěžovatel přijatelnost kasační stížnosti shledává v tom, že napadený rozsudek (resp. rozhodnutí žalovaného) je v rozporu s ustálenou judikaturou, a to mělo dopad do jeho hmotně právního postavení. S takto tvrzenými důvody přijatelnosti Nejvyšší správní soud nesouhlasí.

[9] K otázce právního posouzení pak zdejší soud předesílá, že předmětem projednávané věci bylo posouzení podmínek aplikace výhrady bezpečnosti státu ve smyslu § 87e odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců, dle kterého *ministerstvo žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu zamítne, jestliže je důvodné nebezpečí, že by žadatel mohl ohrozit bezpečnost státu nebo závažným způsobem narušit veřejný pořádek*. Dále podle čl. 27 odst. 2 pobytové směrnice platí, že *opatření přijatá z důvodů veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti musí být v souladu se zásadou přiměřenosti a musí být založena výlučně na osobním chování dotyčné osoby. Předchozí odsouzení pro trestný čin samo o sobě přijetí takových opatření neodůvodňuje. Osobní chování dotyčného jednotlivce musí představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení některého ze základních zájmů společnosti. Odůvodnění, která přímo nesouvisí s dotyčnou osobou nebo souvisejí s generální prevencí, nejsou přípustná*.

[10] Problematikou citovaných ustanovení se Nejvyšší správní soud opakovaně zabýval – viz např. usnesení ze dne 23. 5. 2024, č. j. 5 Azs 53/2024-22, body 12 až 14, včetně tam citované judikatury. Krajský soud přitom věc posoudil s přihlédnutím k tomu, že žalovaný rozhodoval na základě utajované informace, ke které neměl stěžovatel přístup. Krajský soud se s utajovanou informací seznámil, přičemž k otázce tohoto svého postupu, jakož i věrohodnosti a přesvědčivosti dané informace odkázal na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 3. 2016, č. j. 4 As 1/2015-40, č. 3667/2018 Sb. NSS, či rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 3. 2020, č. j. 2 Azs 259/2019-28, a ze dne 10. 3. 2022, č. j. 10 Azs 521/2021-43. I k této otázce tak existuje ustálená judikatura Nejvyššího správního soudu. Ve vztahu ke specifickému kontextu věci, spočívajícímu právě v tom, že se napadené rozhodnutí opírá o informaci, k níž neměl stěžovatel přístup, konstatuje Nejvyšší správní soud, že se s danou informací podobně jako krajský soud seznámil a v závěrech krajského soudu nelze seznat zásadní právní pochybení, jak stěžovatel tvrdí. Pouze pro úplnost zdejší soud konstatuje, že formulace krajského soudu o „potenciálním“ ohrožení bezpečnosti státu ze strany žalobce je třeba vnímat v příslušných souvislostech – zmíněná „potencialita“, opřená o dosavadní jednání a postoje stěžovatele, je totiž jakožto hrozba „skutečná a aktuální“ v tom smyslu, že stěžovatel dosud k reálným činům nepřistoupil, ale jeho nastavení nevyklučuje, že se tak může kdykoli stát. Vedle toho je zde jeho trestní minulost. K tomu Nejvyšší správní soud konstatuje, že z judikatury vyplývá, že ani zahlazení odsouzení neznamená nemožnost je zohlednit z hlediska rizik pro veřejný pořádek, resp. bezpečnost státu (srov. rozsudky NSS ze dne 6. 2. 2013, č. j. 1 As 175/2012-34, ze dne 25. 4. 2019, č. j. 9 Azs 90/2019-32, ze dne 26. 11. 2020,

č. j. 1 Azs 302/2020-45, či ze dne 1. 2. 2023, č. j. 10 Azs 331/2022-42, proti němuž Ústavní soud usnesením ze dne 18. 4. 2023, sp. zn. III. ÚS 916/23, odmítl ústavní stížnost).

[11] Jak poukazuje i stěžovatel, judikatura Nejvyššího správního soudu se, ve vazbě na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, zabývala také hledisky, které je třeba vzít v potaz v případech, *„které spojují otázku možného porušení práva na respektování rodinného života a otázku nuceného vycestování cizince či neudělení pobytu“* – viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 2. 2013, č. j. 8 Azs 27/2012-65. Ve smyslu této judikatury krajský soud postupoval, neboť relevantně, nikoli formalisticky, jak uvádí stěžovatel, hodnotil míru integrace stěžovatele do společnosti (bod 47), včetně toho, kdy a za jakých okolností stěžovatel v České republice založil rodinu (bod 43), stejně jako zohlednil minulá, byť zahlazená odsouzení (bod 40; rov bod [10] výše).

[12] Konečně stěžovatel namítl, že krajský soud nevzal v potaz nejlepší zájem dítěte, tedy stěžovatelova syna. K těmto otázkám též existuje judikatura Nejvyššího správního soudu, přičemž sám stěžovatel na ni odkazuje – např. rozsudek ze dne 20. 12. 2022, č. j. 4 Azs 269/2022-25, či ze dne 31. 1. 2023, č. j. 2 Azs 287/2022-34. Dle bodu 27 rozsudku č. j. 4 Azs 269/2022-25 přitom hledisko nejlepšího zájmu dítěte nemusí *„vždy a za všech okolností převládnout nad konkurujícím veřejným zájmem“*, přičemž *„je třeba posuzovat, zda příslušné správní orgány a soudy skutečně věnovaly dostatečnou pozornost hledání spravedlivé rovnováhy mezi nejlepším zájmem dítěte (který jsou také povinny v konkrétní věci definovat) a případným konkurujícím veřejným zájmem a zda tuto úvahu ve vydaných rozhodnutích dostatečně a přezkoumatelně vyjádřily“*.

[13] K tomu je třeba poznamenat, že řízení o žalobách ve správním soudnictví je ovládáno dispoziční zásadou; soud je vázán žalobními body, jak je žalobce vymezí (§ 75 odst. 2 s. ř. s.). V tomto smyslu obsah, rozsah či kvalita žaloby či předurčují obsah, rozsah a kvalitu následného soudního rozhodnutí, pročez je odpovědností žalobce, aby řádně vymezil své výhrady proti napadenému správnímu rozhodnutí; naopak není povinností soudů za žalobce dovozovat či dohledávat tvrzení, která uváděl v dřívějších řízeních či podáních (viz např. rozsudek NSS ze dne 5. 8. 2015, č. j. 2 As 237/2014-40, bod 12). Přitom stěžovatel v žalobě zmiňoval především otázku zásahu do soukromého a rodinného života, přičemž nejlepším zájmem dítěte nijak neargumentoval. V tomto směru se tak krajský soud v intencích citovaného rozsudku č. j. 4 Azs 269/2022-25 (viz bod [12]) v příslušné míře podrobnosti (srov. principy vyplývající z připomínaného rozsudku č. j. 2 As 237/2014-40) otázce narození stěžovatelova syna a vážení konkurujících zájmů zabýval (bod 42 napadeného rozsudku). Napadený rozsudek tak nelze považovat ani za nepřezkoumatelný, jak stěžovatel tvrdil.

[14] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost dle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítl jako nepřijatelnou. Kasační stížnost se nedotýkala právních otázek, které dosud nebyly vůbec nebo plně v judikatuře Nejvyššího správního soudu řešeny; kasační stížnost se netýkala právních otázek, které jsou v judikatuře řešeny rozdílně; z kasační stížnosti nevyplývalo, že by bylo třeba učinit judikaturní odklon. Konečně Nejvyšší správní soud v napadeném rozsudku neshledal zásadní pochybení, a to ani ve smyslu nepřezkoumatelnosti, které by odůvodňovalo závěr o přijatelnosti kasační stížnosti.

pokračování

[15] Nejvyšší správní soud samostatně nerozhodoval o návrhu na přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti, neboť o tomto mimořádném opravném prostředku bylo rozhodnuto bez zbytečného prodlení po nezbytném poučení účastníků řízení a obstarání dalších podkladů nutných pro rozhodnutí (srov. např. rozsudek NSS ze dne 17. 6. 2024, č. j. 7 Azs 67/2024-39).

[16] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti dle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. (k tomu viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, body 51 až 53). Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, kterému by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti. Protože soud o návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti samostatně nerozhodoval, rozhodl podle § 10 odst. 1 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, o vrácení zaplaceného soudního poplatku ve výši 1 000 Kč stěžovateli, a to k rukám jeho zástupkyně (k tomu viz např. rozsudek NSS ze dne 24. 1. 2024, č. j. 7 Azs 284/2023-35, či ze dne 17. 6. 2024, č. j. 7 Azs 67/2024-39).

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. října 2024

Lenka Krupičková
předsedkyně senátu